ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
ҚАРЖЫ МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО
ФИНАНСОВ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

010000, Астана қаласы, Мәңгілік Ел даңғылы 8, 4-кіреберіс
тел.: +7 (7172) 75-04-71, 75-04-89, факс: 75-03-52
administrator@minfin.gov.kz

010000, город Астана, проспект Мәңгілік Ел, 8, подъезд 4
тел.: +7 (7172) 75-04-71, 75-04-89, факс: 75-03-52
administrator@minfin.gov.kz

_____ № _____

_____

Қазақстан Республикасы
Құрылтайының депутаттары:
С.В. Имашеваға
М.Ш. Қожаевқа
А.Т. Аймағанова
М.Т. Кемаловқа
К.В. Петровқа
Т.Ж. Талаеваға
Қ.Қ. Жаманқұловаға

06.11.2026 ж. № ДЗ-96 сауалға жауап

Құрметті депутаттар!

Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі Жәбірленушілерге өтемақы қорының (бұдан әрі – Қор) қызметі жөніндегі сауалдарыңызды қарап, мынаны хабарлайды.

2018 жылдан бастап 2026 жылғы 31 қазан аралығында Қорға 9 774 919,0 мың теңге түсті, одан 5 669 жәбірленушіге 886 410,7 мың теңге төленді. Қор қаражатының қалдығы 2026 жылғы 1 қарашадағы жағдай бойынша 8 888 508,3 мың теңгені құрайды.

Аталған кезеңдегі түсімдердің жалпы сомасынан 9 186 201,9 мың теңге немесе 94,0 %-ы сот өндіріп алатын мәжбүрлеп төленетін төлемдерге, 116 406,8 мың теңге – регрестік өндіріп алу тәртібімен түскен ақшаға тиесілі.

Аталған көрсеткіштерді салыстыру кезінде Қорды қалыптастыру 2018 жылы басталғанын, ал «Жәбірленушілерге өтемақы қоры туралы» Заңның (бұдан әрі – Заң) өтемақыны тағайындау және төлеу туралы ережелері 2020 жылғы 1 шілдеден бастап күшіне енгенін ескеру қажет.

Өтемақыны тағайындау туралы шешімдерді қылмыстық қудалау функцияларын жүзеге асыратын мемлекеттік органдар қабылдайды. Қаржы министрлігінде мұндай мәліметтер *жоқ* және осы органдардың атынан аталған шешімдерді қабылдау практикасына баға бере алмайды.

Заңға сәйкес қылмыстық қудалау функцияларын жүзеге асыратын органдар жәбірленушілерге өтемақы алу құқығын түсіндіреді, өтініштерді қарайды, оны

тағайындау туралы шешімдер қабылдайды және Қаржы министрлігіне төленуге жататын Өтемақы алушылардың тізілімдерін (бұдан әрі – Тізілімдер) ұсынады.

Қаржы министрлігі, өз кезегінде, келіп түскен Тізілімдердің негізінде *төлем құжаттарын қалыптастырады және қаражатты алушылардың* банктік шоттарына *аударады*.

Заңнамада Тізілім Қаржы министрлігіне ұсынылғаннан кейін он күнтізбелік күннен кешіктірмей өтемақы төлеу көзделген. Бұл ретте Министрлік үшін белгіленген мерзім тек *аяқтау* кезеңін қамтиды. Жәбірленушінің өтініш беруінен бастап Тізілім келіп түскенге дейінгі уақыт алдыңғы рәсімдермен айқындалады, сондықтан өтемақы алудың жалпы ұзақтығы мәселесі оны тағайындау туралы шешім қабылдайтын органдармен бірлесіп қарауды талап етеді.

Төленетін өтемақы мөлшерлерін ұлғайту мәселесі бойынша

Сот өндіріп алатын мәжбүрлі төлемдердің мөлшерлері Қылмыстық кодекстің 98-2-бабында айқындалған және 5 айлық есептік көрсеткіштен (АЕК) 30 АЕК-ке дейін өзгереді. Жәбірленушілерге берілетін өтемақы мөлшерлері Заңмен белгіленген және 30-дан 50 АЕК-ке дейінгі аралықты құрайды.

Осылайша, өтемақы *мөлшерлерін ұлғайту* мәселесін Қылмыстық кодекстің 98-2-бабында көзделген мәжбүрлі төлемдердің мөлшерлерін қайта қарай отырып, *кешенді түрде* қарау қажет.

Бірыңғай цифрлық платформа құру мәселесі бойынша

Жәбірленушілерге *төлемдерді қалыптастыру* және *төлеу* процесін Министрлік «е-Минфин» ИААЖ-нің «Бухгалтерлік есеп» кіші жүйесінде жүзеге асырады.

Қаржы министрлігі қылмыстық қудалау органдарына Тізілімдердің орындалуы туралы БҚА (ҚМ 30.01.2018 ж. №82 бұйрығы) арқылы хабарлайды. Хабарламаларда қайтару себептері көрсетіле отырып, Тізілімде өтемақы алушылардың деректері *дұрыс көрсетілмеуіне* байланысты төлемдерді *қайтару* сомалары да көрсетіледі.

Қылмыстық қудалау органдары дұрыс көрсетілмеген деректерді *түзетеді* және төлемдерді қайтару жүргізілген өтемақы алушыларды *келесі* Тізілімге қосады.

Бұл ретте өтемақыны негізсіз тағайындау және тізілімде өтемақы алушылардың деректерін дұрыс толтыру үшін тиісті қылмыстық қудалау органдарының *басшылары жауапты болады*.

Қазіргі уақытта Қаржы министрлігі қылмыстық қудалау органдарымен бірлесіп, өтемақы алушылардың **Тізілімін қабылдау** және олар бойынша жүргізілген төлемдер туралы **Хабарламаларды жіберу** бөлігінде құқық қорғау органдарының ақпараттық жүйелерімен интеграциялық өзара іс-қимыл жасау мүмкіндігін пысықтауда.

Құрметпен,
Қаржы министрі **М. Такиев**

Орынд.: К.Б. Нұрышева
тел. 74-92-43
k.nurusheva@minfin.gov.kz

№ исх: 001-ДП/Д-15186 от: 23.11.2026

ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
ҚАРЖЫ МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО
ФИНАНСОВ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

010000, Астана қаласы, Мәңгілік Ел даңғылы 8, 4-кіреберіс
тел.: +7 (7172) 75-04-71, 75-04-89, факс: 75-03-52
administrator@minfin.gov.kz

010000, город Астана, проспект Мәңгілік Ел, 8, подъезд 4
тел.: +7 (7172) 75-04-71, 75-04-89, факс: 75-03-52
administrator@minfin.gov.kz

_____ № _____

_____

Депутатам Курултая
Республики Казахстан
Имашевой С.В.
Кожаеву М.Ш.
Аймагановой А.Т.
Кемалову М.Т.
Петрову К.В.
Талаевой Т.Ж.
Джаманкулову К.К.

на запрос от 06.11.2026 г. № ДЗ-96

Уважаемые депутаты!

Министерство финансов Республики Казахстан, рассмотрев ваш запрос по деятельности Фонда компенсации потерпевшим (далее – Фонд), сообщает следующее.

За период с 2018-31.10.2026 гг. в Фонд поступило 9 774 919,0 тысяч тенге, из которых 5 669 потерпевшим выплачено 886 410,7 тысяч тенге. Остаток средств Фонда по состоянию на 1 ноября 2026 года составляет 8 888 508,3 тысяч тенге.

Из общей суммы поступлений за указанный период 9 186 201,9 тысяч тенге или 94,0% приходится на принудительные платежи, взыскиваемые судом, 116 406,8 тысяч тенге — поступления денег в порядке регрессного взыскания.

При сопоставлении указанных показателей следует учитывать, что формирование Фонда началось в 2018 году, тогда как положения Закона «О Фонде компенсации потерпевшим» (далее – Закон) о назначении и выплате компенсации введены в действие с 1 июля 2020 года.

Решения о назначении компенсации принимаются государственными органами, осуществляющими функции уголовного преследования. Министерство финансов такими сведениями *не располагает* и оценку практики принятия указанных решений от имени этих органов дать не может.

В соответствии с Законом органы, осуществляющие функции уголовного преследования, разъясняют потерпевшим право на компенсацию, рассматривают заявления, принимают решения о ее назначении и представляют в Министерство финансов Реестры получателей компенсации, подлежащих выплате (далее – Реестры).

24.11.2026 Копия электронного документа.

Министерство финансов, в свою очередь, на основании поступивших Реестров *формирует платежные документы* и *перечисляет* средства на банковские счета получателей.

Законодательством предусмотрена выплата компенсации не позднее десяти календарных дней после представления реестра в Министерство финансов. При этом установленный для Министерства срок охватывает только *завершающий* этап. Время от обращения потерпевшего до поступления Реестра определяется предшествующими процедурами, поэтому вопрос общей продолжительности получения компенсации требует рассмотрения совместно с органами, принимающими решения о ее назначении.

По вопросу увеличения размеров выплачиваемой компенсации

Размеры принудительных платежей, взыскиваемых судом определены ст.98-2 Уголовного кодекса и варьируются от 5 месячных расчетных показателей (МРП) до 30 МРП. Размеры компенсаций потерпевшим установлены Законом и составляют от 30 до 50 МРП.

Таким образом, *увеличение размеров* компенсаций необходимо рассматривать *в комплексе* с пересмотром размеров принудительных платежей, предусмотренных статьей 98-2 Уголовного кодекса.

По вопросу создания единой цифровой платформы

Процесс *формирования платежей* и *выплат* потерпевшим министерством осуществляется в подсистеме «Бухгалтерский учет» ИАИС «е-Минфин».

Министерство финансов уведомляет органы уголовного преследования об исполнении Реестров посредством ОДО (приказ МФ №82 от 30.01.2018 года). В Уведомлениях также отражаются суммы *возврата* платежей в связи с *некорректным* указанием в Реестре *данных получателей* компенсации с указанием причин возврата.

Органы уголовного преследования *исправляют* некорректно указанные данные и *включают* получателей компенсаций, по которым произведен возврат платежей, в *следующий* Реестр.

При этом, *ответственность* за необоснованное назначение компенсации и правильность заполнения данных получателей компенсации в реестре несут *руководители* соответствующих органов уголовного преследования.

В настоящее время Министерством финансов совместно с органами уголовного преследования отрабатывается возможность интеграционного взаимодействия с информационными системами правоохранительных органов в части **приема Реестра** получателей компенсации и **направления Уведомлений** о проведенных платежах по ним.

С уважением,
Министр финансов **М. Такиев**

Исп.Нурушева К.Б.
тел.74-92-43
k.nurusheva@minfin.gov.kz